

Poradnik czyszczenia i zabezpieczania antykorozyjnego domowych systemów centralnego ogrzewania preparatami "FERDOM"

Zasilanych dowolnym paliwem; gazem, olejem, paliwami stałymi, drewnem, elektrycznością, pompą ciepła.
Wykonanych z różnych materiałów; miedź, aluminium, inox, mosiądz, żeliwo, PEX, PP, PB, CPVC, EPDM
Zabezpieczenie przed korozją, powstawaniem osadów i szlamu oraz przed skażeniem biologicznym.

Cztery etapy skutecznego działania

- 1) Płukanie instalacji wodą wodociągową
- 2) Czyszczenie instalacji preparatem czyszczącym
- 3) Płukanie ponowne wodą wodociągową
- 4) Zabezpieczanie instalacji odpowiednim inhibitorem

Dozowanie preparatów

SUPER-DS Ferdom 1 L na 70 L wody, tuba 300ml na 100 L wody
DS-15 Ferdom; czyszczenie 1 L=50 L wody, neutralizacja 1 L na 100 L
CH-2 Ferdom 1 L na 70 L wody, tuba 300ml na 100 L wody
CH-33 Ferdom; 0,5 L na 100 L wody.
Tuby 300ml stosuje się ze standardowym wyciskaczem do silikonu

1) Płukanie wodą wodociągową.

Wyłączamy system c.o. i odłączamy go od zasilania 230V i dopływ paliwa.

Sprawdzamy położenie zaworu spustowego. W razie potrzeby zakładamy na zawór spustowy odcinek węża ogrodowego, aby bezpiecznie spuszczać wodę do studzienki ściekowej lub innego odpływu.

A. Spuszczamy wodę z całej instalacji. Podłączamy zasilanie wody wodociągowej do instalacji (zawór dopełniający). Zamykamy wszystkie zawory odcinające przy kotle, grzejnikach i rozdzielaczach. Zasadą jest że płukanie wykonujemy poszczególnymi grzejnikami czy obwodami/sekcjami.

B. Czyli najpierw otwieramy zawory przy jednym grzejniku lub obwodzie (na rozdzielaczu), najlepiej tym na najwyższym piętrze i otwieramy zawór dopełniający z instalacji wodociągowej. Płuczemy kilka minut dany grzejnik lub obwód lub do momentu kiedy woda wypływająca z instalacji będzie czysta.

C. Następnie zamykamy zawory przy czyszczonym grzejniku/obwodzie i powtarzamy proces z następnym grzejnikiem lub sekcją. Na końcu płuczemy kocioł c.o., poprzez zamknięcie wszystkich zaworów grzejnikowych lub/i na rozdzielaczach.

D. Jeżeli w instalacji nie ma zaworów / części zaworów lub zawory są nie działające, płuczemy możliwie sekcjami/obwodami lub w najgorszym wypadku całą instalację „jak leci”.

E. Wskazane jest przystąpić do czyszczenia instalacji (pkt 2) od razu. Gdy z jakichś przyczyn jest to niemożliwe, napełnić ponownie instalację wodą.

Uwaga; W bardzo zanieczyszczonej instalacji wskazane jest przy kolejnym włączeniu pompy skontrolować czy pompa chodzi lub wspomóc jej start.

2) Czyszczenie środkiem SUPER-DS / DS-15

Który preparat wybrać? Podstawowym polecanym preparatem jest SUPER-DS.

Chyba że instalacja ma bardzo duże ilości szlamu lub jest stara (pow. 20 lat) i ma „historię” przecieków. Wówczas proponujemy preparat DS-15, który usuwa mniej twardych osadów mineralnych, które w starszych instalacjach z rur stalowych często „blokują” wycieki.

Wyłączamy system c.o. i odłączamy go od zasilania 230V i dopływ paliwa.

INSTALACJE CIŚNIENIOWE (z naczyniem przeponowym) : Najwygodniej jest wprowadzić preparat poprzez otwór odpowietrznika grzejnika. Standardowo odpowietrznik grzejnika ma rozmiar 1/2".

A. Wybrać najwyższy grzejnik (gdy instalacja na kilku poziomach - wybrać grzejnik na najwyższej kondygnacji) z zamontowanymi zaworami oraz możliwością wykręcenia całego odpowietrznika. Jeżeli instalacja jest napełniona, spuścić ok 5 litrów wody do kanalizacji.

B. Zamknąć oba zawory grzejnika. Wykręcić ostrożnie cały odpowietrznik, kontrolując aby nie wylewała się woda.

C. Wlać preparat używając lejka z podłączonym odcinkiem elastycznego węża np. ogrodowego wprowadzonego do otworu odpowietrznika. Tuby/kartusze 300ml mają w komplecie wąż z końcówką GZ 1/2, który wkręca się w gwintowany otwór odpowietrznika.

D. Wkręcić ponownie odpowietrznik. Odkręcić zawory przy grzejniku, uzupełnić wodę w instalacji c.o., odpowietrzyć grzejnik/grzejniki.

E. Uruchomić instalację (włączyć kocioł) na ok 2 godz. utrzymując temperaturę pracy 60-70oC. Pozostawić preparat w instalacji przez 2 do 14 dni podczas normalnej pracy systemu. Gdy system nie pracuje np. w okresie letnim włączyć jak wyżej instalację na ok. 2 godz., pozostawić preparat w instalacji na okres 4 tygodni, jeżeli można włączając system na 30 min co 2-3 dni.

F. Po zakończeniu czyszczenia spuścić roztwór z instalacji. Ze względu na niskie stężenie oraz brak aktywności po zakończeniu procesu czyszczenia produkt nie wymaga neutralizacji przed spuszczeniem do kanalizacji.

INSTALACJE OTWARTE (z naczyniem zbiorczym) : spuścić część wody z systemu (ok 10 litrów) tak aby naczynie było puste, wlać preparat do naczynia zbiorczego, uzupełnić braki wody, włączyć pompę obiegową aby rozprowadzić preparat w całej instalacji.

Uwaga; Podczas czyszczenia starych instalacji lub z historią przecieków, należy kontrolować instalację albowiem preparat czyszczący może wypłukać złoży lub twarde osady, które mogły „blokować” wypływ wody z uszkodzonych miejsc instalacji. Typowym miejscem wycieków są zawory i śrubunki, które należy w razie potrzeby uszczelniać.

Uwaga; W bardzo zanieczyszczonej instalacji trzeba kontrolować czy pompa cyrkulacyjna chodzi lub wspomóc ręcznie jej start (patrz instrukcja pompy).

3) Płukanie ponowne wodą wodociągową.

Wyłączamy system c.o. i odłączamy go od zasilania 230V i dopływ paliwa.

A. Powtórzyć dokładnie sekwencję płukania z punktu 1) powyżej. Czysty system c.o bez zabrudzeń i osadów jest bardziej ekonomiczny, trwały i mniej awaryjny.

B. Po skończonym procesie czyszczenia zostawić instalację częściowo napełnioną. Nie włączaj na razie kotła, albowiem pod wpływem temperatury natychmiast zgromadzą się na wymienniku osady mineralne (tzw. kamień kotłowy), który poprzednio został usunięty.

Uwaga - Instalacje c.o. ze skażeniem biologicznym. Objaw - przy odpowietrzaniu występujący zapach siarkowodoru lub zgnilizny, szlamowata, śliska woda w instalacji. Objawy Często występujące np. w instalacjach niskotemperaturowych, z otwartym naczyniem zbiorczym, długo nie uruchamianych instalacjach ogrzewania podłogowego. Po czyszczeniu chemicznym i ponownym płukaniu wodą punkt 3) należy przeprowadzić dezynfekcję instalacji tabletkami BRIT-STER Ferdom FD622 w stosunku 1 tabletki na 20 litrów wody w zładzie. Rozpuścić tabletki w 1-2 litrach ciepłej wody w plastikowym naczyniu (ostrożnie środek żrący) a następnie ;

A. Aby wprowadzić roztwór do instalacji ciśnieniowej powtórz odpowiednio sekwencję wprowadzania preparatu zgodnie z punktem 2) podpunkty B, C, D.

B. Aby wprowadzić roztwór do instalacji otwartej powtórz zgodnie z 2) Instalacje otwarte. Następnie powtórzyć działanie z punktu 3) ponowne płukanie.

4) Zabezpieczanie inhibitorem CH-2 / CH-33

Który preparat wybrać? Podstawowym, rekomendowanym uniwersalnym inhibitorem jest CH-2. Preparat CH-33 posiada więcej czynników aktywnych (dłatego jest droższy !) i zaleca się jego stosowanie do instalacji, która miała duże "problemy" w przeszłości.

Wyłączamy system c.o. i odłączamy go od zasilania 230V i dopływ paliwa.

A. Aby wprowadzić inhibitor do instalacji ciśnieniowej powtórz odpowiednio sekwencję wprowadzania preparatu zgodnie z punktem 2) podpunkty B, C, D.

B. Aby wprowadzić inhibitor do instalacji otwartej powtórz odpowiednio sekwencję wprowadzania preparatu zgodnie z punktem 2) Instalacje otwarte.

C. Uzupełnić wodę w systemie, odpowietrzyć grzejniki. Sprawdzić czy nie ma wycieków. Włączyć system centralnego ogrzewania.

WAŻNA INFORMACJA; Preparat zabezpieczający-inhibitor pozostaje cały czas w instalacji c.o. Trwałość preparatu w szelnej instalacji jest liczona około 3-5 lat. Jeżeli po zastosowaniu inhibitora wystąpią wycieki czy z instalacji była spuszczana woda, uzupełnić jak najszybciej poziom stężenia inhibitora (bez procesu czyszczenia). Poziom stężenia inhibitora można skontrolować Testerem Inhibitorów **FD608**

Pytanie. Czy można NOWĄ instalację c.o. (pracującą do ok. 6 miesięcy) tylko zabezpieczyć samym inhibitorem bez uprzedniego czyszczenia chemicznego?

Odpowiedź. Konieczność czyszczenia nowej instalacji zależy od użytych materiałów.

A. Jeżeli nowa instalacja jest z rur miedzianych **obowiązkowo** należy ją zneutralizować / przeczyszczyć preparatem FERDOM DS-15 w stężeniu 1% (= 1 litr na 100 litrów wody w zładzie), zgodnie z punktami 1, 2, 3. Po cięciu rur miedzianych w instalacji pozostają korozjotwórcze opiłki które osadzają się np. na powierzchniach grzejników powodując korozję wżerową. Do lutowania rur miedzianych używa się kwasowych czyszców i lutów, które należy zneutralizować i usunąć z instalacji, aby nie powodowały korozji.

B. Jeżeli nowa instalacja jest z rur z tworzywa nie ma obowiązku użycia preparatu czyszczącego, chociaż jest to zalecane poprzez użycie preparatu zgodnie z pkt A j.w.

C. Jeżeli nowa instalacja jest z rur stalowych i z grzejnikami stalowymi czy żeliwnymi, ze względu na szybki proces korozyjny wskazane jest użycie preparatu zgodnie z pkt A j.w.

Masz wątpliwości? Czyścić czy nie? Lepiej wyczyścić – to instalacji nie zaszkodzi.

Pytanie. Czy można instalację c.o. tylko wyczyścić i następnie nie zabezpieczyć jej preparatem zabezpieczającym to jest inhibitorem?

Odpowiedź. **Stanowczo nie.** Po procesie chemicznego czyszczenia odsłaniane są „gole” powierzchnie metalu, usuwane są wszelkiego rodzaju powłoki ochronne samoczynnie powstające na powierzchniach metali (szczególnie aluminium), zatrzymujące w pewnym stopniu proces korozji. Reasumując niezabezpieczona instalacja c.o. po czyszczeniu chemicznym jest bardziej podatna na uszkodzenia korozyjne, niż taka sama instalacja nie wyczyszczona chemicznie.

Pytanie. Czy można STARĄ instalację c.o. (pracującą 6 miesięcy i więcej) tylko zabezpieczyć samym inhibitorem bez uprzedniego czyszczenia chemicznego?

Odpowiedź. Nie rekomendujemy takiego postępowania. Preparat zabezpieczający zapobiega tylko PRZYSZŁYM uszkodzeniom instalacji, nie rozpuści istniejących osadów, nie usunie istniejących złoży korozyjnych i nie rozpuści istniejącego szlamu w instalacji. Natomiast inhibitor będzie tracił niepotrzebnie swoją aktywność na powyższe ujemne zjawiska zamiast zapobiegać im w przyszłości.

UWAGA; SERWISANCI STOSUJĄCY POMPY CZYSZCĄCE.

Punkt 2 zamienić na czyszczenie pompą wg instrukcji pompy.

Stosować się do pozostałych punktów instrukcji !!!

FERDOM.PL INFOLINIA 22 219 6462

FERDOM Ltd wyprodukowano w Wlk.Brytanii zgodnie z certyfikatem DWTA/Buildcert .2016